

## Kennsluleiðbeiningar

### „Örugg heima“

Kaflinn „Örugg heima“ fjallar um ofbeldi og mikilvægi þess að börn sem upplifa ofbeldi segi fullorðnum frá því. Efnið er samið með það í huga að vinnan sé kennarastýrð, hvort sem er í öllum bekknum eða í minni hópum.

### Áður en þú byrjar – góð ráð.

#### Aðstæður í nemendahópnum

Farðu yfir allt efnið áður en þú notar það í kennslu, gjarnan með samkennara. Kortleggðu þinn nemendahóp og hugleiddu hvort einhver þemu henti þeim sérstaklega vel, eða séu líkleg til að verða þeim erfið.

#### Eftirfylgni

Gefðu þér nægan tíma með nemendum og vertu vakandi fyrir hugsanlegri þörf á eftirfylgni. Sjáðu til þess að vera til staðar ef nemendur hafa þörf fyrir að spyrja spurninga eða ræða málin eftir að kennslu lýkur.

Leitaðu gjarnan ráða hjá skólahjúkrunarfræðingi eða öðru fagfólki áður en þú byrjar að kenna efnið og sjáðu til þess að nemendur viti hvar og hvenær þeir geta rætt við skólahjúkrunarfræðing eða annað aðgengilegt fagfólk.

#### Upplýsingar til aðstandenda

Það er gott að upplýsa aðstandendur um efnið sem verið er að fjalla um í bekknum. [Sjá upplýsingar fyrir aðstandendur um vefinn „Ég veit“](#):

## Hefur þú áhyggjur af barni?

Ef þú hefur áhyggjur af barni þá getur þú aflað þér meiri upplýsinga með því að lesa hvað hægt er að gera [hér](#).

Skólinn er skyldugur til að fylgjast með nemendum og grípa inn í þegar brotið er á nemendum, til dæmis með einelti, ofbeldi, mismunun eða áreitni. Ef skólinn hefur gert allt sem hægt er að gera innan skólans getur hann leitað til Landsteymis sem starfar á vegum Mennta- og barnamálaráðuneytis. Landsteymið byggir á grunni farsældarlaga og þeirri sýn að kerfin eigi að sameinast um að barn fái þann stuðning sem þarf hverju sinni. Hvatt skal til og veittur stuðningur til þess að mál barns sé unnið á grundvelli þeirra laga og þjónusta sé samþætt þvert á kerfi.

## Um kennsluferlið og kennsluleiðbeiningar:

Þemað „Örugg heima“ er unnið út frá sjónvarpsþáttunum „Hugrekki“ sem framleiddir voru af sjónvarpsstöðinni NRK Super. Þættirnir eru þrír, 5-7 mínútur hver. Með hverjum þætti fylgja spurningar sem geta myndað grunn að stýrðu samtali í bekknum. Það er hægt að horfa á alla þættina í einum tíma, eða skipta efninu upp eins og hentar.

Það getur verið gott að hefja kennsluna með því að horfa á myndirnar og fara í gegnum tilheyrandi spurningar, þar sem það myndar grunn að öðrum verkefnum þessa hluta.

Þættirnir fjalla um Adrian sem á erfitt heima og reynir að halda því leyndu. Í gegnum Adrian og Jónas besta vin hans fáum við innsýn í hvernig það er að búa við erfiðar heimilisaðstæður - og hvernig klemmu vinir geta lent í. Hvað er best að gera þegar þú veist að vinur á erfitt heima en þú hefur lofað að þegja? Í síðasta þættinum sjáum við þegar Jónas segir skólahjúkrunarfræðingi frá aðstæðum Adrians heima og hvernig Adrian og fjölskylda hans fá hjálp frá Barnavernd

Eftirfarandi efni fylgir þáttunum þremur:

### 1. Lesum saman: „Við eigum rétt á því að vera örugg“

Í fræðslutextanum eru mismunandi form ofbeldis útskýrð (líkamlegt og andlegt) og áhersla lögð á mikilvægi þess að biðja um hjálp. Lesið gjarnan textann með bekknum og ræðið um hann.

## 2. Lesum saman „Hvernig getur okkur liðið?“

Börn og unglingar sem verða fyrir ofbeldi geta upplifað það á ólíkan hátt. Í fræðslu-textanum eru mismunandi tilfinningaleg og líkamleg viðbrögð við ofbeldi útskýrð. Í textanum er lögð áhersla á hvernig sum börn verða fyrir þrýstingi eða hótunum svo þau segi ekki frá ofbeldi - og hvers vegna það er mikilvægt að gera það samt, þó að það sé erfitt.

Lesið gjarnan textann með bekknum og ræðið um hann.

## 3. Spurningar og svör: „Um Barnavernd“

Í þessum hluta má finna svör við spurningum sem börn kunna að hafa um Barnavernd og það sem gerist þegar Barnavernd hjálpar fjölskyldum.

## 4. Verkefnablað nemenda

Verkefnablað til útprentunar með verkefnum fyrir nemendur. Mælt er með því að kennarinn prenti út eitt blað fyrir hvern nemanda. Verkefnið getur hentað sem samantekt, þar sem nemendur fá tíma til að vinna áfram úr efni þemans. Hlustaðu gjarnan á hugsanleg samtöl nemenda á meðan þeir vinna verkefnin.

## 5. Verkefnahugmyndir fyrir kennara

Hugmynd að verkefni til útprentunar sem þú sem kennari getur notað með nemendum. Verkefnin eru hugsuð sem tillaga að lokaverkefni þemans, þar sem nemendurnir fá tækifæri til að taka þátt.